

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Dr. Schober proti Seiplu

Brezuspešna pogajanja dr. Enderja za široko meščansko koalicijo — Dr. Schober odločno proti sodelovanju Heimwehra — Čudna vloga dr. Seipla — Popoldne se sestane Narodni svet

Dunaj, 2. decembra. Dočim se je z designacijo predarlskega deželnega glavarja dr. Enderja za zveznega kancelarja splošno mislilo, da bo vladna kriza, ki je nastala z odstopom Vaugoinove vlade, takoj rešena, ter se je že navajala lista bodoče vlade, se je tekom pogajanj, ki jih je imel dr. Ender včeraj in danes, izkazalo, da v krščansko socialni stranki ni enote, ki se jo je pričakovalo. Zahteva dr. Schobera, da mora biti iz bodoče vlade izključena Heimwehr, je naletela v ekstremnih krščansko socialnih krogih na tolik odpor, da je trenutno že dvomljivo, ali bo sploh mogoče sestaviti vlado meščanske koalicije, kadar se je prvotno domnevalo. Prista Heimwehra v krščansko socialni stranki se še vedno zavzemajo za to, da bi ostala Heimwehr v vladu ter da bi obdržala notranje ministrstvo. To zahteva podpira zlasti krilo dr. Seipla, ki se je na ta način izdal za eksponenta Heimwehra v vladu. To je dalo dr. Schobru povod, da se je uprl ne samo vsaki kandidaturi Heimwehra, marveč tudi kandidaturi dr. Seipla na mesto sestanega ministra.

Dr. Ender je včeraj ves dan konferiral z voditelji Posameznih skupin, toda ob 9. zvečer pogajanja še niso rodila nikakega uspeha. Težave povzroči tudi vprašanje predsednika novo izvoljenega Narodnega sveta. Krščanski socialci hočejo imeti to mesto zase in kandidirajo dr. Rameka. Dr. Schobrov skupina pa zastopa mnenje, da mora nova vlada že na zunaj pokazati, da hoče v državi ted in zakonito ter ne sme prelomiti s starim običajem, po katerem pripada mesto predsednika Narodnega sveta socialnim demokratom kot najmočnejši stranki. Tudi glede tega še ni prišlo do nikakega sporazuma.

Pri razgovorih, ki jih je imel dr. Ender sreči z dunajskim županom dr. Seitzem, je ta v imenu socialnih demokratov izjavil, da so pripravljeni podpirati dr. Enderjevo vlado v vseh nepolitičnih vprašanjih, zlasti pa pri vseh gospodarskih zadevah, če bo vla- da dokazala, da noče nadaljevati političnega kurza Vaugoinove vlade. V političnih krogih so zlasti tega Postali glede uspeha dr. Enderjeve akcije zelo skeptični.

Dunaj, 2. decembra. Sinočna pogajanja v parlamentu še niso bila zaključena. V tem času se je kolportirala naslednja ministrska lista, ki pa še ni končno izvoljena: zvezni kancelar dr. Ender, podkancelar in notranje zadeve dr. Schober, zunanje zadeve dr. Seipel, finance Winkler, trgovina Heinl, kmetijstvo Thaler, vojska Vaugoin, socialno skrbstvo dr. Drexel, prosvetna Czermak, pravosodje Slama ali dr. Schürff. Ta lista še ni končno izvoljena, ker povzroča Schobrov blok še težkoče.

Dunaj, 2. decembra. Pogajanja za sestavo vlade so trajala doli do 3. zjutraj, toda ostala so brezuspešna. Izkazalo se je, da je sestava široke meščanske koalicije s Heimwehrom popolnoma izključena. Danes se so nadaljevala pogajanja za sestavo koalične vlade, v kateri bi bili zastopani samo krščanski socialci in Schobrov blok. Pričakuje se, da bodo pogajanja zaključena še tekom dopoldneva ali v prvih popoldanskih urah, ker se ob 5. popoldne že sestane novoizvoljeni Narodni svet.

in Jugoslavijo ne samo krvno bratstvo in slovenske simpatije, nego tudi realne politične interesi, ki gredo za tem, da se obrani stanje, ustvarjeno z mirovnimi pogodbami v Evropi. Vladni list »Dennik Poljski« prinaša obširen interview z našim poslanikom g. Lazarevićem o pomenu 1. decembra. G. Lazarević je poudaril, da so razmere v Jugoslaviji konsolidirane ter naglasil pomen kulturnih in gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in Poljsko.

Imenovanje županov v Prekmurju

Ljubljana, 2. decembra. AA. Glasom odloka Kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 21. XI. 1930, II. No. 21.880/4 je gospod Titan Janez na podstavi čl. 3 zakona z dne 6. I. 1929, U. L. štev. 13/5 razrešen dolžnosti župana občine Borejci v mursko-sabotiskem sredu. Na njegovo mesto je kot župan imenovan gospod Vrbov Mihael, posestnik in občinski odbornik v Borejcih. Na izpraznjeno odborniško mesto je imenovan Bertalanij Josip, posestnik v Borejcih.

Ljubljana, 2. decembra. AA. Glasom odloka Kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 17. XI. 1930, II. No. 30.892/3 je gospod Jaka Albert na podstavi čl. 3 zakona z dne 6. januarja 1929, U. L. štev. 18/5 razrešen dolžnosti župana občine Domanjševci v mursko-sabotiskem sredu. Na njegovo mesto kot župan je imenovan gospod Vezer Karol, posestnik in gospodar v Domanjševcih. Na mesto pokojnega Hari Jožeta je imenovan za občinskega odbornika Csaszar Franc.

Amnestija

Beograd, 2. dec. NJ. Vel. kralj je na predlog ministra pravde podpisal ukaz, s katerim se oproščajo nadaljnje kazni dijaki, ki so bili obsojeni v procesu v Skoplju 10. decembra 1927. Obsojeni dijaki so izdrževali svojo kazen v kaznilični v Nišu ter so sedaj vsi amnestirani.

Obdavčenje mesarjev

Beograd, 2. decembra. AA. Poedini zainteresirani mesarji so se v zadnjem času začeli obračati na oddelek za davke v ministrstvu za finance, da se izvzamejo iz prve skupine po členu 43 zakona o neposrednih davkih in da se uvrstijo v drugo A in drugo B skupino. Povodom tega izjavila oddelek za davke ministrstva finanč, da se lahko izvzamejo po členu 43 zakona o neposrednih davkih, če se pečajo samo s prodajo mesa in mesnih izdelkov lastne proizvodnje, in uvrstijo v drugo A in drugo B skupino. Če pa se bavijo razen tega še s prodajo kož, mesnih izdelkov ali če so industrijeti, pridejo v prvo skupino.

Zmagale Hitlercev v Bremenu

Pariz, 2. decembra. AA. Iz Bremena poročajo, da so pri včerajšnjih volitvah v bremenski parlament zmagali Hitlerjevi, ki so podvajili Število glasov. Dobijeni pri prejšnjih volitvah. Vse druge stranke so mnogo izgubile, zlasti nemški načinici in konservativci.

Poljski tisk o jugoslovenskem prazniku

Varšava, 2. decembra. AA. Največji varšavski listi »Kurier Varšavski«, »Kurier Czerwony« in »Messenger Polonais« prinašajo uvodnike povodom jugoslovenskega državnega praznika 1. decembra. V teh uvodnikih poudarjajo, da spajajo Poljsko

Proslava 1. decembra v Ljubljani

Tudi Ljubljana je včeraj svečano proslavila praznik ujedinjenja — 1. december v sokolskih društvenih

t, katerima so zborovalci priredili prisršne ovacije.

Starosta br. dr. Šubic je v daljšem in zanosnem govoru orisal pomen 1. decembra z državno nacionalnega stališča za ves naš jugoslovenski narod, zlasti pa za sokolstvo. Spominjal se je vseh žrtv za naše narodno osvobodenje, omenjal težko stališče naše mlade države pred 6. januarjem 1929, ter modre ukrepe Nj. Vel. kralja za dobrino naše države. V nadaljnem govoru pa je zlasti poudarjal pomen sokolstva za naše narodno prerojenje. V zvokliku na vzvišeni kraljevski dom in Jugoslavijo je zaključil svoj govor, ki je našel pri vseh navzočih topel odziv. V lepo pesniško zakočenem govoru je društveni prosvetar br. Parzer pojasnil pomen 1. decembra za jugoslovensko sokolstvo. Tudi njegov govor je želil vseslošno priznanje. Sledila je svečana zaobljuba novo vstopivši članov, ki jih je okrog 100. Po svečani zaobljubi so prejeli naraščajniki in naraščajnice spominske znake z vesokselskoga zleta v Beogradu, nakar je bila intimna proslava s petjem državne himne ob 11. dop. zaključena. Zdravo!

Sokol I na Taboru

Letošnji 1. december, naš največji sokolski praznik, je proslavil Sokol I na Taboru na prav posebno svečan način, kateri še nikdar doslej. Posebno razveseljivo je, da so se to proslave udeležili v polnem številu prav vsi telovadni oddelki od dece do članstva, poleg tega pa je prislo tudi zelo veliko ostalega članstva, tako da je bila velika taborška dvorana polna. Na održi, ki je bil slavnost primerno okrašen, pa so se zbrali k svečani seji skoraj vsi člani uprave in gosti.

Ob 11. uri je po državnem himnu, ki jo je odigral državni orkester, otvoril slavnost državni starosta brat inž. Bevc s kratkim nagovorom.

Prije se je oglašil k besedi zastopnik poveljnika dravske divizije polkovnik Novakovč, ki je s krepkimi besedami očrtal pomen in naloge sokolstva v naši zedinjeni domovini ter sklenil svoj govor v zvoklkom kraljevskemu domu, kateremu so se prisvidržili.

Za njim je govoril brat Joža Vilfan o pomenu 1. decembra za sokolstvo, o razmerju sokolstva do države in o bodočih nalogah sokolstva. Njegov temperamentni in globoko zasnovani govor so sprejeli navzočni z živahnim odobravanjem.

Nato je starosta brat inž. Bevc na kratko nagovoril novi naraščaj in članstvo, ki je letos na novo vstopilo ali pa prestopilo od dece oziroma od naraščaja, ter razložil njih pravice in dolžnosti. Najprej je zaobljubil moški in ženski naraščaj. Prečital je počasi zaobljubo, ki je ves novi naraščaj ponavljaj za njim, nato pa je vsak naraščajnik v naraščaju sagledal bratu starosti v roki in se hkrati z levico dotaknil naraščajskoga praporja. Na isti način je nato položil od saveza predpisano zaobljubo tudi obe članstvo. Zaobljubo je položilo skupaj 105 naraščajnikov in naraščajnic ter 86 članov in članic.

Za njim je govoril brat Joža Vilfan o pomenu 1. decembra za sokolstvo, o razmerju sokolstva do države in o bodočih nalogah sokolstva. Njegov temperamentni in globoko zasnovani govor so sprejeli navzočni z živahnim odobravanjem.

Po izvršeni zaobljubi je brat starosta poklical imena 16 naraščajnikov in 14 naraščajnic, ki so bili na letosnjem vesokselskem zletu v Beogradu in katerim je Njegov Visočanstvo kraljevč Peter podaril poseben spominski znak. Društvena načelnica in načelnik sta veakemu, ki je stopil pred starosten, značilno pripravljen na prsi, kar so ostali sprejeli s ploskanjem.

Zadnja točka slavnosti je bila razdelitev diploms, ki si jih je priboril članstvo in naraščaj in letosnjih društvenih lahkootletnih tekmacih septembra. Brat starosten je poklical vsakega posameznika, mu izročil okusno diplom, delo brata Erbežnika, in mu čestital k doseženemu uspehu. Občinstvo je vsakega, zlasti pa prvek posameznih oddelkov, pozdravilo z viharjem ploskanjem. Razdeljenih je bilo 42 diploms, od katerih so jih dobili: članici 13, članice 6, moški naraščaj 16 in ženski naraščaj 7.

Nazadnje je godba zaigrala še »Hej Slovanje, nakar je brat starosten ob 11. zaključil lepo in iskreno slovesnost.

Sokol II

Sokolsko društvo Ljubljana II. je v nedeljo na izredno slavnostni način proslavilo državni in sokolski praznik 1. decembra v okusno okrašeni telovadnici državne relike. Točno ob 10. dopoldne je bila telovadnica nabito polna sokolske mladine in članstva. Lepo slavlje je otvoril društveni starosten br. dr. Šubic, ki je najprej pozdravil zastopnika banske uprave inšpektorja dr. Kotnika, zastopnika komandanta dravske divizije ppk. Nikoliča, zastopnika mestne občine dr. Fetticha, češkoslov. konzula inž. Sevčika in podkonzula g. Čichelko, dalje staroste sokol. Župe Ljubljana br. dr. Pipenbacherja in tajnika Flegarija ter končno prečastita gg. župnika Vrhovnika in Barle-

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.765, Berlin 13.47—13.50 (13.485), Bruselj 7.8894, Budimpešta 9.8915, Curih 1095.9, Dunaj 795.22—798.22 (796.72), London 274.26—275.06 (274.66), Newyork 56.365—56.565 (56.465), Pariz 222.25, Praga 167.39—168.19 (167.79), Trst 295.2205—297.2205 (296.2205).

INOZEMSKIE BORZE.

Curih. Beograd 9.1280, Pariz 20.2825, London 25.0576, Newyork 516.15, Bruselj 72.97, Milan 27.025, Madrid 58.15, Amsterdam 207.65, Berlin 123.00, Dunaj 72.70, Sofija 3.735, Praga 15.31, Varsava 57.85, Budimpešta 90.96.

Sijajen uspeh novinarskega koncerta

Koncertna prireditve, kakršne Ljubljana še ni videla -- Kaj pravi naš glasbeni recenzent

Ljubljana, 2. decembra.
Novinarski koncerti kot najlepša in največja proslava praznika ujetinjenja so sicer v Ljubljani že tako popularni, da si brez njih 1. decembra skoraj ne moremo misliti, toda kaj takšnega, kakor je bilo senci v Uniju, menda niti novinarji sami niso pričakovali. Zanimanje za letošnji novinarski koncert je bilo veliko, vendar pa ni nikje mislil, da bo obisk takoj ogromen. Mirno lahko rečemo, da Ljubljana še ni videla tako velike koncertne prireditve, kakor je bil senci novinarski koncert. Vstopnice so bile prodane do zadnje že pred 6. uro, pravso morali običajno prostore v veliki unionski dvorani znatno pomnožiti. A navadni temu je odšlo brez vstopnic še toliko občinstva, da bi bili vse novinarji napolnili vsaj še polovico unionske dvorane. Kljub velikemu navalu je šlo pri garderobu brez hujšega preriwanja, kar je ob takoj veliki množici pač redko.

Z ogromnim posetom novinarskega koncerta je naša javnost ponovno dokazala, da zna ceniti novinarsko delo in da lahko novinarji vedno računajo z njenim podporo. Med odličnimi udeleženci smo videli vršilca dolžnosti bana dravske banovine g. dr. Pirkmajerja, vršilca dolžnosti komandanta dravske divizije g. generala Veselinovića, rektorja univerze g. dr. Alfreda Šerka, predsednika viš. dež. sodišča g. dr. Rogina, ljubljanskega župana g. dr. Puca, dvorno domo go. Franjo Tavčarjevo, tukajšnje konzule, razen portugalskega, ki je bolan, in na italijanskega, ki je bil odsonet, bivši ministre gg. dr. Alberta Kramera, dr. Kulovca in dr. Gosa rja, poslovodcega podpredsednika advokatske komore g. dr. Žirovnika, upravnika policije g. dr. Guština, predsednika Zbornice za TOI Jelačinu, predsednika Zvezne industrije g. D. Hribarja, predsednika zdravniške zbornice dr. M. Rusa, predsednika velesejma g. Fr. Bonaca itd. Kakor nobena druga prireditve je zbral novinarski koncert predstavnike prav vseh stanov in tem je bilo dano proslavi praznika ujetinjenja še prav posebno prisreno in vsešlošno obeležje. Prepričani smo, da je bilo tudi občinstvo z novinarsko prireditvijo zadovoljno, saj je nudila res izreden umetniški in družabni užitek.

Zdaj pa čujmo, kaj pravi o letošnjem novinarskem koncertu naš glasbeni recenzent:

Kakor vsako leto, tako je tudi letos Jugoslovensko novinarsko udruženje, sekcija Ljubljana, priredilo včeraj zvečer v Unionu slavnostni koncert, ki ga moramo brez vsakega dvoma imenovati najbolj nepeto prireditve celega leta. S spremstvo, ki je lastna le našim novinarjem, so ti sestavili program sodelujočih, ki je bil v stanu privabiti in zadovoljiti tako glasbenike, kot najširše pusti naše publike. Zato pa je bila dvorana tako polna, kot sicer pri koncertih ni nikoli, da, nebotični ljudi je moralno oditi, ker ni bilo pri najboljši volji aranžerjev dobiti celo skromnega stojisča za nje. To dejstvo mo-

ra novinarje pobuditi, da najdejo za bočno leto ugodnejši izhod iz naših ozkih prostornih razmer.

Sijajno uspešni koncert je otvoril orkester 40. pešpolka »Triglavskoga«, pomognen s članji ork. dr. Gl. M. pod vodstvom višjega kapeljnega dr. J. Cerina z državno himno, ki ji je sledila suita veselih in otočnih dekiških pesmi »Iz vrele ljubavje. Orkester je dirigiral komponist dr. J. Cerin sam, ki je ob tej priloki slovensko praznoval tudi 40. letnico svojega dirigentstva. Pestro, barvito instrumentirano kompozicijo je vsa dvorana sprejela z bučnim doigranjim ploskanjem, ki se je ponavljalo zopet in zopet, ko so zasluznemu jubilantu izročili novinarji ter ork. dr. Gl. M. dva krasna vence.

Z orkestrom se je pojavil na odru 80 članski mladinski pevski zbor bivše realke, sedaj I. realne gimnazije pod vodstvom svojega glasbenega učitelja Luke Kramolca. Iz svežih, navdušenih mladih je zazvenela gibko in čisto Devova narodna »Barčica je splaval« in nato ob spremljuvju klavirja najprej v francoskem in tem v slovenskem jeziku pesem zmagonosne francoske vojske »La Madelon de la victoire« (Madlona ob zmagi) v posrečeni prireditvi M. Tomca. Pogumno mladi pevci so s svojim pevovodjo vred dosegli imeniten uspeh.

Z njimi je nastopil g. Zorko Prelcov z mešanim pevskim zborom Ljubljanskega Zvonca ter izvajal dve himnični pesmi: »Vstal je Gospode p. H. Sattnerja ter »Domovina, bela golobica« dr. Fr. Kincovca. Obe skladbi sta štirinočno spremljala na klavirju magistratni tajnik g. Heri Svetel in konservatorist g. Pavel Šivic. Kakor vedno, tako je tudi ob tej priloki »Ljubljanski Zvon« s svojim petjem nadušil razigrano občinstvo do burnih aplavzov.

Po odmoru je nastopil naš pevec-ljubljene operni tenorist g. Marij Šimenc, ki ga je že ob prihodu na oder objela pravljata ploha aplavzov. Zapel je troje pesmi — arjo iz »Gor. Slavčka«, »Pred durm« ter »Mornarja«, moral pa jima je dodati še »Kje so moje rožice«, toda moral bi, ako bi se ne uprl, peti do jutra. Takega aplavza morda Union še ni doživel. Ljudje, zlasti mladina, so kar besneli. Človek bi mislil, da kdo meče med nej cekline. In res jih je metal! Šimenc je razlival nad nje svoje zlate glasove. To je bil res pravati »bombnik« uspeh, kakršnega je deležen le malokateri človek. Šimenc je nastop je bil ob enem tudi višek celega včera, ki ga je sklenil pevski zbor Gl. Matice pod vodstvom pomočnika dirigenta (g. Polič je žal, moral zaradi bolezni v postelji) g. Žepiča. Zapel je mojo prireditve »Zabučale gorec na znano slovaško narodno pesem »Teče voda« ter šegavi uživanjajoči Hubadov »Potrkan ples«. Pevski zbor Gl. M. je obe skladbi zapel z veliko fineso, aristokratski, kakor to zna le on!

S tem je bil slavnostni koncert končan in začela se je živa plesna zabava, ki je trajala menda kar v pozno jutro. —č.

Lep napredok naših mizarjev

Produktivna združba ljubljanskih mizarjev je otvorila v nedeljo najmodernejšo delavnico v državi

Ljubljana, 2. decembra.
Dandanes pišemo največ le o krizah, polomih, konkurenčih itd., le redko pa o južnih, uspehih in napredku naših trgovskih in obrtnih podjetij. Med te redke primere pa spada v največji meri razveselj napredek Produktivne združbe ljubljanskih mizarjev, ki je otvorila v nedeljo tisto, skoraj neopaženo najmodernejšo mizarčko delavnico v vsej državi.

Te zadružne niso ustanovili kapitalisti, temveč brezposelnii mizarčki pomočniki, vendar je zdaj v posesti krasne mizarčke tvornice, ki bi delala vsakomar čast. Zopet dokaz, da je v slogi moč in da kdor si sam ne pomaga, mu tudi nične druge ne bo.

Pred 22 leti so ljubljanski mizarji stavali, pa niso uspeli. Nekaj jih je ostalo celo brez dela in brez denarja. Niso pa obupali. Pogumno so pljunili v dlani. Ustanovili so zadružno, v kateri so sami gospodarji in delavci. Pravila zadružne je dejelno sodišče obdobje 29. marca 1909. Članov je bilo v začetku le 10, zdaj jih je pa že 52. Najstarejša člana sta Franc Hlebš in Lovro Gabršek; ki sta že celih 22 let v zadružni delavnici. Administrativne posle podvaja člana Zore in Peterca. Najeli so majhno delavnico (30 m²), za nabojo opreme jim je pa posodila denar organizačija. Delati so začeli z 200 kronami. Nekateri so po prvem letu obupali, ker ni bilo takoj uspeha. Ostali pa so se klub temu odločili za nakup parcele, na kateri bi si postavili večjo delavnico. Postavili so si kmalu razmeroma veliko delavnico (300 m²) na Glinčah. Članci so pomnožili prvočrni mizarčki pomočniki, katerih usposobljenost je učvrstila sedanja ugled zadružne. Z redko marljivostjo so naglo napredovali. Opremo so si postopoma načrivali in izboljševali.

Kmalu so dobili večjo naročilo — vsa mizarčka dela za bivšo Obrtno, sedano Tehnično srednjo šolo. Izdelali so vse v največji zadovoljstvu naročnikov ter s tem mnogo pridobili na ugledu. Nato so izdelali mizarčka dela za hotele v Primorju

tako dolgo. Zdaj je les v glavnem obdelan; pride k venčalnemu stroju, ki vreže vanj razne braze za okrasek. S tem je deska prizpravljena za sestavo, začapljenje. Tako obdelane deske pošljajo v staro delavnico, kjer jih vežejo in kjer kuhajo klej. Sestavljona vrata ali karsibodi pa nato posljejo še enkrat v novo delavnico, k velikemu stroju za skobljanje (15 KS). Zadostuje par trenutkov, da potisnejo izdelek skozi stroj in je že očiščen, zglašen po steklu. To delo bi zamoglo izvršiti v tako kratkem času približno 50 pomočnikov. Poleg naših strojev je omembne vredne tračna žaga (3 KS), s katero žaga les v poljubnih črtah, naravnost ali v kvadrilji.

Poleg te moderne delavnice je še majhna delavnica za popravilo strojev in orodja z raznimi zanimivi tehničnimi pripomočki, modernimi posebnimi stroji.

Izredno zanimiv je majhen varilni aparat za varijsko tračnico žaga. S pomočjo tega aparata je mogoče zvariti žago v minutih brez nega, trud ali specjalnega znanja.

To zadružno podjetje more danes konkurirati v »nakomur«, kakovostjo izdelave in »čistoto«. Doslej se je predvsem specializiralo v stavbo mizarčstvo, četudi je izdelovalo lepo pohištvo, odslej bo pa izvršiti pohištvo in v »čistem« obsegu, ker bodo stare strojne delavnice tudi adaptirali za delavnico za pohištveno mizarčstvo.

Osebje, zaposleno v zadružni tvornici, je najbolje plačano od vseh drugih ljubljanskih mizarčkih pomočnikov in je pre-skrbljeno tudi za starost.

Marljivost, vztrajnost in složno delo teh zadružarjev je lahko vsakemu v vzgled ter zasluži splošno priznanje.

Končno pa začneta čez par dni muž kanta sumiti da nekaj ni v redu. Elektrantna obleka, čevlji — odkd? Dolly noče na to odgovoriti.

Obsdita jo na zapor. Zakleneta jo v sobo in gresta na »nočno službo«. Najeta sta v kabaretu »Panama« za predstavo slavne Flore Fine.

Kabaret je prevzel vojvoda Schwarzenburg — zaradi — Dolly, ki se mu je izmikal.

In sprejeli so Fredovo pesem o klarinetu in Dolly, ki jo bo pela slavna »zvezda«.

Dolly reši »zapor« policij, ki ga je poklicala na pomoč v originalen način — zilla mu je vodo za vrat.

Predstava krasno uspe. In seveda še nazadnje Fred opazi svojo Dolly — Floro Fine — na odru. Plane na pozornico. Sledi obligatno, kot je pač običaj pri operetah. In konec.

Bležnica

KOLEDAR.

Danes: Torek, 2. decembra 1930, katoličani: Bibijana, pravoslavni: 19. novembra, Avdija.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Opera: La Mascotte D.

Kino Matika: Karijera male Dolly.

Kino Ideal: Plod ljubezni (Emil Janings).

Kino Dvor: zaprto.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarič, Sv. Jakoba trg.

Iz gledališke pisarne

Drama.

Začetek ob 20.

Torek, 2. decembra: zaprto.

Sreda, 3.: Mladotletje C.

Četrtek, 4.: Serija A-00001. B.

Petak, 5.: zaprto.

Ljubljanska drama vprizori v sredo dane 3. t. m. Tolstega drama Mladotletje v premierski zasedbi in reziji ravnatelja Golle. Pri predstavi sodelujejo tudi ruski pevci in zbor balalajk. Predstava se vrši za red C.

Opera.

Začetek ob 20.

Torek, 2.: La Mascotte. D.

Sreda, 3.: zaprto.

Četrtek, 4.: Trubadur. Gostuje tenorist Adrijan E.

Petak, 5.: zaprto.

Opozorjam na nočnojoperetno predstavo v naši operi. Vprizori se francoska opereta La Mascotte za abonente reda D.

Gostovanje opernega pevca dr. Adrijana na naši operi. Tenorist dr. Adrijan, naš rojak, ki je pel z največjimi umetniškimi uspehi po raznih nemških odrh, predvsem pa v Pragi, gre sedaj na daljšo operno turjejo v Ameriko. Pred svojim odhodom v Ameriko pa bo gostoval v ljubljanski operi in sicer v četrtek dane 4. t. m. v operi Trubadur. Opozorjam na gostovanje slavnega rojaka in znamenitega pevca. Predstava se vrši za abonma reda E.

Koncert virtuoza Manena

Koncerti violinskega virtuoza Mana spadajo k onim redkim muzikalnim prireditvam, ki nudijo vsakemu poslušalcu največji umetniški užitek. Manen je violinist virtuo z svetovnega slovesa z čudovito gorko igro, neverjetno perfektno tehniko, ki priveže občinstvo na sebe od prvega do zadnjega potegljaja z lokom. Njegovi koncertni programi so posebnost svoje vrste, sestavljeni so s takim razumevanjem in večjo roko, da morajo zavoljiti najbolj razvajeno muzikalno uho, kakor tudi onega poslušalca, ki mu je le po melodiji pač največji užitek. Tak redki koncert bom imel v Ljubljani v sredo, dane 3. decembra ob 20. uri v Unionski dvorani in na ta prvočrni umetniški dogodek se prav posebno opozarjam vso našo koncertno publiko. Cene niso pretirane, navzveči temu, da so zahteve svetovnega umetnika precej visoke; cene odgovarjajo našim običajnim koncertnim cenam. Predprodaja vstopnic v Matični knjižnici.

Med tem časom se mnogo zgodi. Kabaret potrebuje reklamo. Dolly mora dobiti elegantno stanovanje — »zvezde« ne sme spati v podstrešnici. Njen kavalir mora biti »velika žival«, ki le na vaden Fred. Princ Schwarzenburg, vojvoda ali kar je že, ki je zdaj v Afriki na lov na slone ali leve. Ravnatelj se na te stvari izbirno razume. Vse mojstrsko pravi. Obvesti redakcije listov, da gostuje v njegovem kabaretu slavna »zvezda«. Prisipajo poročevalci. Ampak diva nima časa, ima gosta. Obožišči začetnike. Ravnatelj, ki je prišel, da se vredno posluša, mora biti »modistka, strašno revna, zapuščena in nesrečna, potem pa kar čez noč odprt«.

Nedan je odpotoval, tako pravi pismo, ki jo je pričakalo doma. »Pojavljen je vreden.«

Kabaret potrebuje reklamo. Dolly mora dobiti elegantno stanovanje — »zvezde« ne sme spati v podstrešnici. Njen kavalir mora biti »velika žival«, ki le na vaden Fred. Princ Schwarzenburg, vojvoda ali kar je že, ki je zdaj v Afriki na lov na slone ali leve. Ravnatelj se na te stvari izbirno razume. Vse mojstrsko pravi. Obvesti redakcije listov, da gostuje v njegovem kabaretu slavna »zvezda«. Prisipajo poročevalci. Ampak diva nima časa, ima gosta. Obožišči začetnike. Ravnatelj, ki je prišel, da se vredno posluša, mora biti »modistka, strašno revna, zapuščena in nesrečna, potem pa kar čez noč odprt«.

Slavna Flora Fina (Dolly) nastopa drugi večer. (Ime po direktorjevi cigari.) In že tu vojvoda Schwarzenburg, da vidi, kakšnega zlodja so mu naprtili novinarji ...

Vse srečno izpade. Kajpada, vojvoda je očaran in že povabi Dolly na večerjo. Direktor ukrene, da se večerja vrši v igralninem stanovanju. Komponist in direktor sta streža, da vodita vse vneje kretanje in besede. Ekselenca se

Dnevne vesti

Preprečevanje izplačil na falzifikirane hranilne knjižice. Uradno se razglaša: V zadnjem času se vedno pogosto dogajajo primeri falzifikiranja hranilnih knjižic, bodisi da je z brisanjem, s strganjem ali s pripisom izpomjenjena imovina, bodisi da so pripisana falzificirana vplačila ali pa da hoče nepošten imetnik dvigneti vloge s tujem, ukrađene hranilne knjižice s ponarejnim vlagateljevim podpisom na odpovednem listu. Po zadnji ministriški odredbi smejo pošte v bodoče izplačevati na kratko samo zneske do 500 Din na dan na eno hranilno knjižico. Poštna hranilnica pa izdaja potrdila odslej že na vsako vplačilo nad 500 dinarjev.

Natefaj za zdravnike. Komisar bolniških blagajn Merkurs je odredil, da se razpiše natefaj za 10 zdravnikov specijalistov v Beogradu.

Prepovedan list. Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi list >Planen<, ki izhaja v jugoslovenskem jeziku v Parizu in piše v komunističnem duhu.

Smrtna kosa. Včeraj je umrla v splošni bolniči v Ljubljani po kratki bolezni po močnici zobozdravnika dr. Josipa Tavčarja gdč. Marija Ehrenberger, rodom Dunajčanka. Bila je marljiva, zanesljiva moč, ki jo bo šef tukši pogrešal. Pogreb se bo vršil jutri ob 14 izpred mrtvanske splošne bolnice. Bodi ji lahka naša zemlja!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno vreme. Včeraj je bilo jasno samo v Mariboru in Sarajevu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 17, v Zagrebu 15, v Mariboru 18,8, v Skopju 13, v Ljubljani 12,2, v Beogradu in Sarajevu 12 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,8 mm, temperatura je znašala 3,9.

Nesreča in pretep. V bolnicu so moralni prepeljati Alojzijo P., katero je mož med prepričom tako močno udaril po glavi, da je nevarno poškodoval levo oko. — Služkinja Marija Meden iz Kamnika pri Preserju je včeraj pomagala rezati slamo. Ker ni pazila, jo je udarila vinta po ustih in po prsih. Zadobila je precej hude poškodbe in so jo moralni prepeljati v bolnico. — Biekovi vasi pri Logatu se je včeraj zabavala večja družba fantov in mož, med njimi je bil tudi 52 letni posnetnik France Muset, ki se je nedavno vrnil iz Amerike. Zaradi nekega dekleta je nastal preprič v pretep, med katerim so Museta pretepači zlomili več reber. Museta so moralni prepeljati v bolnico. — Matilda Zupančič, 24 letna Silvija iz Vrhnik, je včeraj padla pod voz drva, ki ji je zmečkal levo nogo v stopalu.

12 letni ženin. Kakor znano se Anglia zelo trudi odpraviti ženitve mladostnih otrok v Indiji. Zanimivo je pa, da se tudi v Jugoslaviji med muslimani ženijo otroci. Tako se je nedavno v Debarju poročil 12 letni Džetan Ramzan s 14 letno deklico. Mladi mož živi v Beogradu, kjer pred kolodvorom čisti čevlje. Njegov zaslužek je sicer zelo skromen, pa še tega posilja svoji ženi v Debar.

Vlak zagrabljal pijanca. Na Zavrtnici blizu Zagreba je v nedeljo zjutraj vlet zagrabil 84 letnega delavca Marka Pokovca, katerega so pozneje našli ob progi v mlaki krvi. Bil je še živ in so ga prepeljali v bolnico, kjer je pa k malu umrl. Policijska komisija je ugotovila, da se je vračal Pokopec o polnoči pijan domov in zašel na železniški nasip, kjer ga je zagrabila v povozila lokomotiva.

Poštarica obsojena zaradi poneverbe. Pred sodiščem v Novem Sadu se je v soboto zagovarjala poštarica Julka Crvenjakov iz Srbobrana zaradi poneverbe 287,45 Din. Poneverba je bila odkrita v juliju in je dvignila v javnosti mnogo prahu. Pri razpravi se je obtožena zagovarjala, da je bila v neugodnem gmotnem položaju, ker je moralna skrbila za troje otrok. Obsojena je bila na 4 leta prisilne delavnice.

Boj z volkom. V neki vasi v Hrsecgovini je te dni volk na paši napadel 15 letnega pastirja. Fant je začel klicati na pomoč in se obupno boril z volkom. Njegove krike so čuli kmetje in mu prihitali na pomoč. Ubuli so volka, ki je bil raztrgal pastirju desno roko.

Alojz Gnidec umrl. Včeraj je premil v Sodražici g. Alojz Gnidec, trgovec in gostilničar, podstarosta Sokola v Sodražici. Kdoroki je prišel v prijazni trg ribnike doline, se je gotovo seznanil s tem vznormom možem. Bil je zlata duša, dobrega srca, predvsem pa značaj, kakrsnih je med namu malo. Zapušča vlogo brez otrok, zapušča pa tudi dolgo vrsto pobratimov, ki ga ne bodo pozabilni nikoli. Slava mu!

Iz Ljubljane

Iz Srebrna poroka. Na idiličnem lepem posestvu Indofovem na Golovcu so imeli v nedeljo prisrico domaći praznik. G. Fran Indofov, vodja-monter pri mestni elektrarni in njegova soprona gospa Ana roj. Pavšek, sta slavila v krogu svoje številne družince srebrno poroko. Kdo ne pozna našega zavednonarodnega delavca, z vso dušo vnetega Sokola g. Indofov! Pri Sokolu Ljubljana IV so ga izvolili za podstarosta, dobro zavedajoč so, da je on glavni stebri novoustanovljenega društva. Znan je kot izborn strokovnjak v svojem poklicu in kot socijalno čuteč mož, sploh vsestranska dobrčina, kakrsnih je malo. Gospa Ana, pa od nekdaj priznana dobra pevka, se je udejstvovala pri raznih pevskih društvih, pa je kljub svoji veliki družini — imela je 15 otrok in 9 jih še živi — delu in skrb, vedno dobro razpoložena ter rada zapoje v veseli družbi ter tako pozabi na vse nadloge trpeče materežene. Številnim prijateljem in znancem splošno priljubljenih slavljenec se pridružujemo tudi mi in jima kličemo: Se mnogo let v zdravju in zadovoljstvu!

Iz K javni produkciji državnega konzervatorija nam pišejo: Javna produkcija državnega konzervatorija, ki se je vrnila v nedeljo v pravljivo narodnega praznika v Filharmonični dvorani, bi bila zaslužila gle-

de na spored in namen produkcije, da bi se občinstvo nekoliko bolj opozarjalo na njo, saj se občinstvo često pozivajo z bombaščno reklamo na razne koncerte, ki niti od daleč ne morejo doseči kvalitetnega izvajanja, kakor ga doseže n. pr. orkester državnega konzervatorija in nastopi drugih talentiranih gojenje višjih in nižjih letnikov. Če je tako opozarjanje v zvezi z izdatki, naj se pobira vsaj znižana vstopnina. Vsakdo, ki ljubi našo mladež, ki glasbo študira, bo rad plačal primerno vstopnino. Slavnostne produkcije, za katere je dopolninski čas ob nedeljah ali praznikih prav prikladen, naj bi se začele vsa ob pol 11. uri. S tem bo omogočeno vsem udeležencem vtrajati do konca sporeda in ne bo motenj po odhajajočih, ki motijo poslušanje a najbrž tudi nastopajoče. Naslov: Javna produkcija interna vaja, je za pravljivo narodnih praznikov neprimeren in moti publiko, ki od »internih vaj« ne more kakov kaj prifakovati. Glede na izbran spored in njegovo kvalitetno izvajanje, naj bi bil naslov takim prireditvam: Slavnostni koncert ali slavnostna akademija.

Iz Cesta Za Gradošči pridno posipavajo z gruščem, parni valjar pa posip sproti drobi ter gladi. Vidimo, da je mnogokrat dobro zabavljati. No, zdaj bi pa moralni hvaliti — pa ne bomo, da se ne bo kdo prevzel.

Iz Postajališče avtobusov. V Ljubljani je šest avtobusnih postajališč. Postajališče pri Figovcu, pred glavno pošto, v Zvezdi, na Boršnikovem trgu, pri Češnovarju imajo na kartonih označen odhod in prihod avtobusov, samo postajališče na Krekovem trgu je brez označbe smeri ter odhoda in prihoda avtobusov. V interesu občinstva je, da se tedostek čim prej odpravi.

Iz Karloški most ima na obeh koncih slab, vijugast hodnik, a tudi kameniti žleb ob hodnikih je potreben popravila.

Iz Betonska vrta vgrajajo je v delu pri A. Gosarjevi vili (hiša štev. 21) na Miriju.

Iz Polaganje plinskih cevi v Aškerčevi ulici. V petek so delavci kopali jarek v Aškerčevi ulici od Gorupove ulice pa do Emonke ceste. V jarek polagajo železne plinske cevi, iz katerih se napelje plin po odtotnih hišah in vilah.

Iz Most čez Gradaščico v Groharjevi ulici bo v kratkem gotov. Ljubični železotonski ograji ob obeh hodnikih že stojita. Zdaj je le še nekaj dela na posloši. V kratkem podero pod obokom lesen opaz, na kar prično kopati znova novo strugo, ki bo držala ob mostu dalje ob Dobrilovici ulici.

Iz Bukova drva, trboveljski premog in koks pri tt. »KURIVO«, Dunajska c. 33 telefon 3434 (na Balkanu)

Bogata izbira

MIKLAVŽEVIH DARIL

za malčke, in sicer lepe aluminijaste kuhinjske garniture, vredice za pesek in topice dobiti najugodnejše pri tvrdki

STANKO FLORJANCIC

LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35

Oglejte si izložbe!

Iz Komur ni prav, pa naj gre dol. Zadnjo soboto popoldne je bilo, ko so vstopili ljudje v Magistrov avtobus, da se odpelje proti Št. Vidu. Tik pred vhodom avtobusa je hotel neki Č., da se odpelje z avtobusom tudi vreča njegovega cementa. Iz vreče se je pokadilo, ko je položil v voz. Ljudje so protestirali, ali Č. jih je sirovil: »Komur ni prav, pa naj gre dol!« In so mnogi, kateri niso hoteli požirati cementa, res izstopili. Cement se navadno prevaža v papirnatih vrečah, v redkih tkanib vrečah bi se pa v osebnih avtobusih nikakor ne smet. To naj bi vedela tudi Matilda Zupančič, 24 letna Silvija iz Vrhnik, ki je včeraj padla pod voz drva, ki ji je zmečkal levo nogo v stopalu.

Iz Nova tramvajska proga že otvorjena. V soboto je tramvaj vozil že naravnost brez prestopanja. Drudi tir na Dunajski cesti je bil že otvorjen tako, da so se vozovi srečevali neovirano. Prej je tramvaj vozil na lev, zdaj pa vozi na desni, zato se tudi izstopanje in vstopanje vrši od desne. Ljubljana je zaradi dvojnega tramvajskoga tira na Dunajski cesti mnogo bolj veseljena kot je bil.

Iz Nova tramvajska proga že otvorjena. V soboto je tramvaj vozil že naravnost brez prestopanja. Drudi tir na Dunajski cesti je bil že otvorjen tako, da so se vozovi srečevali neovirano. Prej je tramvaj vozil na lev, zdaj pa vozi na desni, zato se tudi izstopanje in vstopanje vrši od desne. Ljubljana je zaradi dvojnega tramvajskoga tira na Dunajski cesti mnogo bolj veseljena kot je bil.

Iz Cestno ograjo v Zvezdi, nasproti trgovine Rot je pretekli teden nekdo čez noč razdejali — morda iz veselja ali svete jeze. Porušeni so trije kameniti stebri z železničnimi drogovimi vred. Kamen je moral biti že popolnoma preperel, ker bi drugače ne razpadel kot gnila goba. Kakor je videti bo park Zvezde razpadel sam od sebe, ker se ga sami ne upamo dotakniti; porušen je spomenik, zvrnjen je železne ograje in zdaj so prisile na vrsto cestne ograje.

Iz Odborova seje društva upokojenega učiteljstva bo v četrtek 4. t. m. ob 4. uri pop. v Prešernovi sobi restavracije pri Novem svetu. Predsednik.

Iz Predavanje v Pravnikuc. V sredo, 3. t. m. bo predaval na sestanku društva Pravnikac g. univ. prof. dr. Aleksander Biličević: »Karl Blischer in njegovo znanstveno delo (Komemoracija). Predavanje se bo vršilo točno ob šestih popoldne na sodišču v Ljubljani, soba štev. 79 in vabi k obilni udeležbi. Odbor.

Iz Miklavževi vefer pri Tičku na gričku se vrši ob 8. uri zvečer. Sprejemajo se darila do petka.

Iz Grozna motociklistična nesreča v Zgornji Šiški. V nedeljo se je pripetila v Zgornji Šiški grozna nesreča, o kateri je že obširnejše poročalo današnji »Ponedeljek«. Mehanik Franc Gregorin je napravil izlet z motorjem v ljubljansko okolico in vzel s seboj šoljera Ivana Mandlja. Okrog polnoči sta drvela na motorju proti Ljubljani, v Zgornji Šiški jima je pa pot nenadoma kriza kolesar Viljem Meze. Vsi trije so padli. Gregorin je odletel z motorjem v jarek in si izbil dva zoba, Mandelj je pa v loku odletel na cesto in padel na glavo. Razbil si je lobanje in je med prevozom v bolnični umrl. Tudi Meze je bil prevezen počkovovan na glavu in po telesu. Kakor nam danes poročajo, se je njegovo stanje že izboljšalo.

Iz K javni produkciji državnega konzervatorija nam pišejo: Javna produkcija državnega konzervatorija, ki se je vrnila v nedeljo v pravljivo narodnega praznika v Filharmonični dvorani, bi bila zaslužila gle-

—lj Šolska kuhinja Nj. Vel. kraljice Marije je morala veliko število učencev, ki so prosili za brezplačno opoldansko kosilo, radi prenapolnjenosti odkloniti. Da se pomore dijaštvu, se obračamo tem potom na one rodbine, ki bi bile pripravljene dati siromašnim učencem brezplačni obed, s prošnjo, da to storite. Informacije daje Šolska poliklinika, Resiljeva cesta 10, vsak dan od pol 9. do 10. ure.

Iz Vašnica apna v vrtinarstvu je naslov predavanja, ki ga priredi podružnica »Sad in vrt, državljanski v Ljubljani, v sredo, 3. t. m. ob 19% ura na univerzi, v dvorani mineraloskega instituta. Predaval bo g. viši sadnadržnik M. Humek. Vstopnine ni.

Iz Miklavževi prireditve v drami. Za Miklavževi prireditvi, ki bosta v nedeljo in ponedeljek ob treh popoldne v dramskem gledališču, vladata med občinstvom in v ljubljanskih trgovskih krogih veliko zanimanje. Zelo lepa in bogata daria sta poslali naknadno tvrdki Samec in Olup. Darila se sprejemajo vsak dan v dramskem gledališču. Upamo, da pri tej prireditvi ne bo manjka nobena ljubljanska trvdka, ker gre za obdarovanje najbdenješih. Imena darovalcev bodo po prireditvi objavljena v ljubljanskih dnevnikih.

Iz Posredna koža in kožna rdečica! Razpočena koža in kožna rdečica!

Zakaj bi se ball zime in njenih neprilik?

Ravljajte se natanko po navodilu!

CRÈME SIMON

PARIS

Parklji prinašajo pomlad

Ljubljana ni več bela, temveč rdeča, ker je v znamenju pekleničkov

Ljubljana, 2. decembra.

Dandanes se več ničesar ne čudimo. Vajeni smo že, da se postavlja vse čedalje bolj na glavo. Včasih nam je pričaš Mičlavž mraz, da smo kar zahrepeli po topilih parkijih, letos nam pa pričaš parklji pomlad. Sicer bi bilo čudno, če bi ne bilo gorko, kajti v Ljubljani je te dni parkljev še več kot v Luciferjevem kraljestvu.

Torej Elija ga lomi. Posebne brihnosti mi sicer nismo nikdar pripisovali, zakaj nas pa zdaj tako protežira, je težko povedati.

Zdi se, da so se ženske polastile vlade vseposvod — babje leto traja presneto dolgo. Toliko o vremenu, saj to tudi ni karibodi. Nebeška ali nebešna politika je še mnogo važnejša od naše. Čudno je le, da naše časopise nimata zanj posebne rubrike.

Zaenkrat pa je beseda o manjšinskih sapicah v nedelji. Res, posebnih milosti smo deležni. Solnce nas je v nedeljo tako bežalo, kot da smo ga vredni klijub svojim neštetičnim grehom, ki si jih tako radi prisipujemo. Tako sladko vreme, o ti nebeščanski politiki, človek mora pozabititi na vse bolečine na tak dan. Ljubljani so namevali pokazati v nedelji vseemu svetu figo, prespati »božji dan« kot nadavno. Pa so se v njih za vse lepo in dobro dovezli srečni oglasile ptičke. Človek res mora postati pesnik, če hoče ali neče. Zunaj je bilo pomlad Zlezli so iz svojih gnez, tako sladko jim je postalno, da bi najraje kar piskali od samega veselja; človek je kar po polovici laži ob takem vremenu in še posebno, če je zadnji, niti žep ga ne teži.

Oh, rože vonjive in pesmi mamljive so jih izvabile na cesto. Menda pa tudi parklji, ki so zasedli vse piedestale po vseh izložbah. Tej bolečni se najbrž pravi satanizem. Pa že mora biti tako — v Ljubljani ne gre niti brez parkljev. In zelo jih cenimo. Pred izložb

